

Struktura JPK_FA ciągle wywołuje wątpliwości

Rafał Mierkiewicz, [doradca podatkowy Warszawa](#), Rödl & Partner

Nadal nie ma jasności co do daty, według której należy generować JPK dla faktur. Podatnicy muszą liczyć się z koniecznością tworzenia plików według różnych parametrów sterujących, zgodnie z oczekiwaniami fiskusa w danym przypadku.

Od 1 lipca 2016 r. obowiązują przepisy wprowadzające do polskiego porządku prawnego Jednolity Plik Kontrolny (JPK), który stanowi nową formę przekazywania całości lub części ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych odpowiadających określonej strukturze logicznej w postaci elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych. W zakresie struktur innych niż JPK dla ewidencji zakupu i sprzedaży VAT (tj. JPK dla: ksiąg rachunkowych – JPK_KR, wyciągów bankowych – JPK_WB, magazynów – JPK_MAG, faktur VAT – JPK_FA, podatkowej księgi przychodów i rozchodów – JPK_PKPiR oraz ewidencji przychodów – JPK_EWP), obowiązek przekazania informacji w formacie JPK dotyczy lub będzie dotyczyć:

- dużych przedsiębiorców – od 1 lipca 2016 r.,
  - średnich, małych i mikroprzedsiębiorców – od 1 lipca 2018 r.,
  - przy czym księgi podatkowe oraz dowody księgowe w tej postaci podatnicy przekazują wyłącznie na żądanie organów podatkowych (w odróżnieniu od struktury JPK_VAT przesyłanej comiesięcznie, bez wezwania).
- Mając na uwadze ponad rok doświadczeń w stosowaniu nowych przepisów przez dużych przedsiębiorców oraz konieczność dostosowania się do zmian przez pozostałych podatników, warto przyjrzeć się wybranym dotychczasowym problemom i wątpliwościom związanym z wdrożeniem i funkcjonowaniem struktur JPK. Na szczególne zainteresowanie zasługuje JPK_FA, stanowiąca jedną z bardziej złożonych struktur, której stosowanie zdaje się jednocześnie nastęrczać najwięcej trudności w praktyce.

DLA DOKUMENTÓW SPRZEDAŻOWYCH

Jedną z pierwszych wątpliwości, która spotkała się z wieloma zastrzeżeniami na etapie wdrożenia JPK_FA, dotyczyła tego, czy w ramach tej struktury należy ujmować nie tylko faktury sprzedażowe, lecz także faktury zakupowe. W pierwszej części wyjaśnień Ministerstwa Finansów, opublikowanej w komunikacie zawierającym odpowiedzi na często zadawane pytania, wskazano, że struktura JPK_FA obejmuje zarówno faktury sprzedaży, jak i zakupu. Już jednak trzecia część wyjaśnień Ministerstwa Finansów przyniosła zmianę stanowiska w tym przedmiocie. W uzasadnieniu Ministerstwo Finansów powołało się na wchodzącą w życie 1 stycznia 2017 r. nowelizację ustawy o VAT, która rozszerzyła zakres danych zawartych w ewidencji prowadzonej dla celów tego podatku, przesyłanych w formacie JPK, o numer identyfikacyjny kontrahenta.

Choć decyzję o wycofaniu się z rozszerzenia zakresu raportowania można przyjąć z zadowoleniem (w szczególności z uwagi na krótki czas na przygotowanie się do rozległych zmian), to nie można wykluczyć, że w przyszłości, pod wpływem kolejnych doświadczeń związanych z prowadzeniem kontroli z wykorzystaniem JPK, obowiązek przekazywania danych w ramach struktury JPK_FA obejmie również faktury zakupowe.

JAKI DZIEŃ UWZGLĘDNIĆ

Kolejnym problemem, który powinni wziąć pod uwagę podatnicy przy dostosowywaniu systemów informatycznych do obsługi struktur JPK, jest niejasność co do daty, według której należy generować strukturę JPK_FA. Datą decydującą o ujęciu danej faktury w pliku JPK_FA może być mianowicie zarówno data jej wystawienia, jak i data sprzedaży, data wpływu faktury (w przypadku faktury zakupowej) czy też data ujęcia faktury w deklaracji VAT. Ministerstwo Finansów wskazało bowiem w drugiej części wyjaśnień (odpowiedzi na pytania), że „najczęściej będzie to data ujęcia faktury w deklaracji VAT lub w okresie sprawozdawczym dla ksiąg”, zastrzegając przy tym, że to organ podatkowy będzie każdorazowo decydował o tym, według jakich kryteriów i według jakich dat należy wygenerować plik. Co więcej, nie można wykluczyć, że organ zażąda przedstawienia faktur jedynie poprzez wskazanie konkretnego kontrahenta lub nazwy towaru albo usługi, których mają dotyczyć żądane dokumenty. Oznacza to, że podatnicy muszą liczyć się z koniecznością posiadania odpowiedniego oprogramowania, które umożliwi im wygenerowanie plików

JPK według różnych parametrów sterujących, zgodnie z oczekiwaniami organów podatkowych w konkretnym przypadku.

WYSTAWIANE W WALUTACH OBCYCH

Brak również jednoznacznych wskazówek co do tego, jak podatnicy powinni postępować w przypadku plików JPK_FA dla faktur wystawionych w walutach obcych. Ministerstwo Finansów wyjaśnia jedynie, że w przypadku takich faktur dla każdej z walut należy wygenerować osobny plik JPK_FA ze wskazaniem waluty, której dany plik dotyczy.

Takie rozwiązanie ma swoje uzasadnienie i nie budzi większych wątpliwości, jeśli wziąć pod uwagę, że wybór określonego kodu waluty w polu „DomyślnyKodWaluty” (np. EUR) powoduje, że ta waluta staje się walutą domyślną dla wszystkich kwot raportowanych w danym pliku, co wyklucza możliwość ujmowania w ramach jednego pliku JPK_FA faktur wystawionych w różnych walutach. Problem polega na tym, że nie jest jasne, jak – w przypadku faktury wystawionej w walucie obcej – pogodzić taki kształt struktury z art. 106e ust. 11 ustawy o VAT, który wprowadza wymóg podawania kwoty podatku w złotych. Wobec braku jednoznacznych wyjaśnień ze strony ministerstwa wydaje się, że podatnicy mają do wyboru:

- przeliczenie wszystkich raportowanych kwot na walutę krajową i wykazanie ich w JPK_FA w tej walucie albo
- wykazanie w pliku wszystkich kwot (w tym kwoty podatku) w walucie obcej, co pozostawałoby jednak w sprzeczności z przepisami ustawy o VAT.

Nie wydaje się zasadne – przy obecnym kształcie struktury JPK_FA – trzecie rozwiązanie, polegające na raportowaniu większości kwot w ramach pliku w walucie obcej, a samej kwoty podatku – w walucie krajowej. Takie rozwiązanie, choć ma swoje uzasadnienie w przepisach, z pewnością nie ułatwiłoby pracy organom podatkowym, a wręcz mogłoby nawet prowadzić do absurdalnych sytuacji, w których kwota podatku byłaby wyższa od wartości netto faktury. Taki sposób raportowania można byłoby uznać za w pełni uzasadniony, gdyby zapewniono techniczną możliwość wyboru waluty dla poszczególnej pozycji (w tym przypadku dla kwoty podatku). W chwili obecnej jednak, jak wspomniano wcześniej, struktura zakłada domyślność wybranej w nagłówku waluty dla wszystkich kwot w ramach danego pliku. Należy w związku z tym oczekiwać, że Ministerstwo Finansów wyjaśni, który z omówionych sposobów raportowania należy uznać za właściwy.

NIE TYLKO PODMIOTY KRAJOWE

Obowiązek raportowania danych w ramach JPK_FA dotyczy nie tylko podatników posiadających siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, lecz także podatników zagranicznych. Innymi słowy, do złożenia JPK_FA są obowiązane także te podmioty, które nie posiadają w Polsce siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, lecz są w Polsce zarejestrowane dla celów VAT.

Źródło: <http://www.rp.pl/VAT/310309988-Struktura-JPKFA-ciagle-wywoluje-watpliwosci.html>